

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

xSöcken: Höganäs Stad. Berättat av: Kantor
Gustav Lindström

Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

Adress: Götgatan/utan nr/, Höganäs. Födelsedag: 21/10

Nyåret.	s. 1.
Trettondagen.	s. 2.
Fastlag.	s. 3.
Vårfrudagen.	s. 4.
Påsk.	s. 5.
Valborgsmässoafton och 1 maj.	s. 6.
Pingst.	s. 7.
Kristi Himmelsfärdsdag.	s. 8.
Trefaldighet,	s. 9.
Midsommar.	s. 10-11.
Mikaeli marknad.	s. 12.
Lucia.	s. 13.
Julen.	s. 14-17.
Spelmän.	s. 18-20.
original.	s. 21-22.
Ryska krigsfångar.	s. 23.
Den som fått oäkta barn.	s. 24.

Namnet Höganäs.	s. 25.
Tiggeri i Höganäs.	s. 26.
Gruvvarsel.	s. 27.
Gastar.	s. 28.
Spöken.	s. 29.
Bäckahästen.	s. 30.
Troll.	s. 31.
Skrämman barnen,	s. 31.
Vättar.	s. 32.
Jättar.	s. 33.

ACC. N:R.

No. 7458 : 1

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Söcken~~ H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyåret.

- Hur firades nyåret?
- Man brukade skjuta in det nya året.
- Förekom nyårsgävor?
- Mycket sällan. Men det var vanligt att ungdom skrev årtalet på dörrarna med krita.
- Hur uppfattades detta?
- Det betraktades nog mest som okynne.
- Var det aldrig någon som sökte utforska framtiden?
- Nej.
- Gick inte heller någon årsgång/ordet förklarar/?
- Nej.
- Avlades visiter på nyårsdagen?
- På senare tid blev det vanligt att de som voro anställda vid Bolaget, framför allt tjänstemännen, att dessa gick till Befälet.
- Arrangerades nyårsbaler?
- Hos Schweitz var det alltid stor nyårsbal.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7458 : 2.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~XXXX~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trettondagen.

-Förekom stjärngossar?
-Stjärngossar minns jag inte från Höganäs, men dylika förekom
på landet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

h. 7458:3

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xSöckenx H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVFastlag.

-Tog ni aldrig in ris i hemmen?

-Jo, i mitt hem tog vi alltid in ris vid fastlag, men det var rena ris utan dekorationer som i våra dagar.

-Risåde ni inte varandra?

-Nej, det gjorde vi inte.

-Förekom fastlagsbullar?

-Ja för all del. Det var hembakade bullar. Men den mest omtalade fastlagsseden var att slå katten ur tunnan. I äldre tider och ute på landsbygden red man, men det gjorde man inte i Höganäs, så vitt jag kan minnas. Men vi hade en tunna, dock utan någon levande katt. Efteråt samlades vi till kattagille. Man kunde samlas i en familj. Ungdomen samlades ut. Efteråt till festan i ett bageri. Någon sprit förekom inte bland oss ungdomar utan vi höll oss till bullar, kaffe och sockerdricka. Vi rökte inte heller, men vi voro utklädda. Skepparna hade sin fastlagsbal på Schweitz gästgivargård. Sjöfolket hade bal med sprit, men de äldre på platsen som inte voro sjöfolk slog inte katten ur tunnan.

-Var slog man katten ur tunnan?

-På ett par ställen på Övre och på ett par ställen på Nedre. Hos Schweitz fick de så mycket sprit de ville. Schweitz hade utminutering också, och vid fastlag passade han på att bjuda på den sprit som var spilld ur karen vid tappningarna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7458:4.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~xxxxx~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—♦—

Vårfrudagen.

- Firades vårfrudagen på något särskilt sätt i Höganäs?
- Nej.
- Sade man aldrig att tranan bar ljus i säng?
- Nej.
- Skulle man inte heller lägga sig vid dagsljus?
- Nej.
- At man inte heller våfflor?
- Nej. Men vid jularna, speciellt julafton åt man våfflor. De bakades c:a 14 dagar innan.

ACC. N:R.

M. 7458:5

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~XXXXX~~ Höganäs Stad . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Påsk.

-Var uttrycket dymmeln känt?

-Ja vars.

-Bakde ni aldrig något särskilt påskbröd?

-Nej.

-Inte heller påskgröt?

-Nej. Men vi hade ägg, färgade i lökskal. Dessutom band vi på hundkex på äggen, så att de blevo ornamenterade.

-Användes inte stenmossa?

-Nej, men kaffesump var ett ofta använt äggfärgningsmedel. Sedan äggen voro färgade smordes de över med en fläsksvål, så att de fick glans. Ägg-rullning var också ett allmänt nöje vid påsk. Allt som behövdes var en takpanna med sand. Ägg-rullningen förekom alltid utomhus. Man hade inga bestämda regler, men ibland satte man ju 1 eller 2 öre. Ungdom i åldern 14-20 satte pengar, men inte de yngre.

-Tänkte man särskilda påskeldar in det fria?

-Inte påskeldar men Valborgsmässoeldar på Tivolibacken.

-Förekom eljest några upptåg vid påsk?

-På skärtorsdagen satte ungdomen ju gärna allt möjligt, en raka e.d. på ryggen. De klippte själv de erforderliga figurerna av papper. På långfredagen skulle man däremot hålla sig i stillhet. Då gick man inte någonstans, bara i kyrkan. Likaså juldagen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Luggude Adress:
~~Staden~~ Höganäs Stad. Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Valborgsmässoafton och 1 maj.

-Förekom det något särskilt vid dessa högtider?
-De sjöng maj i by och hade gille efteråt. De gick förr och sjöng hela natten, men nu är det förbjudet. Och så tände man på tjärtunnor på Tivolibacken, som stod där och brann. Det förekom alltså eldar/. Beträffande majvisan, så sjöng vi alltid här i Höganäs "sommaren är ljuvlig för oss alla", ty det hände att folk blevo förargade och sade: "Om inte sommaren kan vara ljuvlig för oss alla, så behöver vi sannerligen inte ge några ägg". När man fått äggen sjöngs alltid en särskild tackvers.
-Sjöng ni aldrig någon nidvisa?
-Det har jag aldrig varit med om, men jag har ryktesvis hört att det förekom att de unga stämde upp "och ligg och ligg etc". När vi gick ut på sådanadär sångarfärder, så hade vi flera stora korgar med oss. Och se'n var det gille med äggkaka efteråt. Resten av äggen såldes.
-Drack ni aldrig toddy?
-Nej. Vad första maj beträffar, så var denna dag förr i tiden inte helgdag. Det arbetades i gruvorna och i fabrikerna till middag, men några demonstrationer förekom inte före 1901.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:7

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
xSöcken Höganäs Stad. Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Pingst.

-Lagades särskild mat till pingsten?
-Nej, det var rätt så fattigt här i Höganäs i äldsta tid. Vi fick allt äta mest sill, så det var ingen tanke på någon särskild pingstmat. Men vi företog utflykter. Sedan vi slutat folkskolan reste vi till Helsingör, och dessutom ställde Höganäsbolaget till med utflykter med hästskjuta, varvid styresmännen och ingenjörerna voro med. Vid sådana utflykter hade man alltid med en särskild tross med öl och smörgåsar, vilka utdelades gratis. Även ölet, som var starkt exportöl, serverades gratis. Pingstdagen tog man alltid till Haga. Då kunde där vara hundratals skjutsar. Bolagets arbetare hade aldrig någon särskild matsäck med sig utan Bolaget bjöd. I Haga var det dans, och på kvällen reste de tillbaka till Höganäs. Även skjutsarna bekostades av Bolaget. Bolaget lånade skjutsar av bönderna, vilka erhöilo betalning för resan. Man hade inget föreningsliv på den tiden. När man sedan for hem igen hade man satt grönt på såväl hästar som vagnar.
-Brukade ni inte maja och löva inomhus?
-Nej, men blommor togs gärna in vid pingsten.
-Förekom pingstbrudar?
-Nej.
-Lövgubbar?
-Nej.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:8.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress:

~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kristi Himmelsfärdsdag.

firades inte alls.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:9.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trefaldighet.

Firades inte alls.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:10.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xx Socken: H ö g a n ä s S t a d

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMidssommar.

-Midssommaraftonen firades med dans i nuvarande kommunalparken, då Tivoli, Bolaget bekostade även det. Där var två dansbanor med 3 spelemän vid varje. Carl Moberg var den mest originelle. Han var en äkta byspeleman. Dessutom var där Nils Arnberg, som folk alltid kallade för "amberg" och Wilhelm Löw. Moberg var krympling. /Se Carl Moberg, särskilt blad/. Till midssommarfirandet hörde förutom majstång även öl och smörgåsar, som Bolaget släppte till gratis. Midssommarafton var det utskänkning på en 4-5 ställen i Tivoliparken. Smörgåsarna låg på en väldig bricka och på bord stod fullt med glaskrus med öl som man kunde dricka gratis. Midssommar dansen började på det sättet att Höganäs musikkår spelade några danser vid den ena dansbanan, varvid befälspersonerna med damer började dansa. Sedan tog byspelemännen Moberg, Arnberg m.fl. vid.

-Vilka danser dansades?

-Vals, polka, mazurka, kadrilj, galopp och schottis men inga andra danser. Så höll man på hela natten tills klockan var ungefär 4-½5. Då låg de flesta i buskarna och sov ölruset av sig.

-Sov unga flickor aldrig med blommor under huvudkudden midssommarnatten?

-Det har jag aldrig hört.

-Förekom inga mindre majstånger?

-Någon gång hade barn en mindre stång. Men de förnämsta voro de två stora i Tivoli. Dessa kläddes inte av ungdomen utan av änkorna i "Änkehuset" vid Bros backe. Änkorna klädde Bolagets majstånger. Bolaget betalade dem för deras arbete. Bolaget ställde också om att det kom grönt in till dem. Det körde de efter. Inte heller där var det ungdomen som samlade eller hjälpte till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No 7458/11.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Socken:~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsommar forts. 2.

- Sade man bara midsommar?
- Ja.
- Förekom aldrig lövmarknad?
- Nej.
- Sade man bara majstång eller hade man någon annan benämning?
- Man sade endast majstång.

ACC. NR.

M. 7458/12

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mikaeli marknad.

Mikaeli marknad hölls alltid sista lördagen i oktober månad. Denna marknad var en stor tilldragelse, minst lika viktig som påsk och midsommar. I regel har försäljningen försiggått på torget på Övre liksom i våra dagar. Nöjesfältet har däremot varit förlagt till olika platser. De hade det t.ex. borta där Olssons bokhandel nu ligger. Där var inte byggt då. I ännu äldre tid hade de cirkustältet vid Prins Carls schakt. Senare hade de nöjesfältet ute på Äivolivången. En tid hade de det vid Bagerigatan, en tid borta vid Kyrkogårdsgatan eller Kyrkogårdsvägen. Men all handel har varit förlagt till torget, endast nöjesplatsen har växlat. Hästarna sattes in på hotellen. Även handlarna hade häststallar, vilka flitigt anlätades vid denna stormarknad. De som körde hit med laggkärl och koppar-kärl, lät sina hästar stå bundna vid vagnen. På marknaden såldes så gott som allting, inte minst träskor, som Höganäsborna köpte rätt många. Så gott som alla gick nämligen i träskor, både gruv- och fabriksarbetare liksom också skolbarnen. Marknaden varade endast 1 dag och var alltid förlagt till en lördag. De kom emellertid ett par dagar innan och reste tälten. Cirkusen kunde t.ex. ligga här en hel vecka innan. Här har varit rätt många cirkusar, t.ex. Cirkus Madigan med utomordentlig lindansning. Elvira dansade utomordentligt bra på lina. Hon hade ett förfärligt långt hår - jag uppträdde nämligen där själv. Hon blev som bekant sedermera skjuten av en löjtnant Sparre i Danmark. Bägge två ligga begravna på samma plats. Dessutom brukade Cirkus Hoppe, en tysk cirkus med 12 mans bra orkester och vackra hästar gästa Höganäs vid Mikaelimarknaden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

M. 7458:13.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: "alter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~Socken~~: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lucia.

- Firades Lucia i äldsta tid?
- Nej, inte alls.
- Var Lucia inte heller särskild slaktdag?
- Nej, Man slaktade strax före jul men inte på någon bestämd dag.

ACC. N:R.

M. 7458:14.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: L u g g u d e Adress:
 Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen. 1.

-Hur försiggick julbaket?

-De som hade nära anförvanter ute på landet tog ut på landet och bakade där. Men dessutom kunde befolkningen, speciellt de som voro anställda vid Bolaget, baka i Bolagets ugnar. Bolaget höll dels tvättstuga, dels också bakugnar. Bakugnarna var endast för Bolagets personal. I bagerierna var emellertid rätt så gott om råttor. Till jul bakade man f i n t bröd. Fint bröd förekom endast vid julen. Eljest åt man grovt bröd året om. Sursött bröd var också ett bröd som speciellt bakades till jul. Det var inte vardagsbröd alls. På senare tid började man dessutom baka vörtbröd. Men som sagt: grovt bröd det var vardagsbrödet. Till julen bakade man ju dessutom gärna också klenor, gorån och pepparkakor.

-Tog man ut pepparkakorna i form av gubbar?

-Nej. En käring från Ängelholm stod ibland på torget och sålde bröd, t. ex. pepparkakor, vilka voro $3/4$ tum tjocka. De voro stora som en halv brödkaka men kostade i alla fall inte mera än 2 öre stycket.

-Förekom storrengöring?

-Storrengöring förekom alltid vid julen liksom vid midsommar, påsk, pingst, kort sagt alla högtider.

-Förekom julgran?

-Nej. Jag minns aldrig att vi hade någon julgran i mitt hem. I min barndom var här visserligen någon som hade gran, men det var ytterst få. Mina första intryck av julgranar var att det var mycket små granar, som stod på ett bord. Men man hade ljus i dem, köpta, färglagda, inte vita. Vad ljus beträffar, så till-

forts.

L. M. F. 22, 25
54.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:15

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: Höganäs Stad. Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julen forts. 2.

verkades i mitt morförelärdahem särskilda präsor, som tändes när man skulle gå i spiskammaren. Belysningen utgjordes på den tiden av talgljus, och präsor var mycket tunna ljus, en halv aln långa och tjocka som en blyertsperla. Präsorna trycktes fast vid väggen och satt sedan där medan man uppehöll sig i rummet. Präsor var dock inte vad man menade med talgljus. Man hade dem med sig i källare och spiskammare.

-Varav bestod julmaten?

-Lutfisk, gröt, s.k. sviskonsoppa; skärbönor och bruna bönor var en ständerätt också, som äts på julafton och på julkalas. Dessutom hade man kokt fläsk, sylta. Skinka -kokt kött som man skar skivor av- förekom också. Därtill korv och julöl, som bryggdes hemma. Snapsen kostade på den tiden 60 å 80 öre stopet. Brännvin käftes i kanna och hämtades i Höganäsdunkar, men det var sällan som någon var drucken här uppe. Fylleri blev vanligt först senare när här kom en hel del främlingar hit upp, vilka Bolaget tog hit. Fylleri var inte alls vanligt bland de gamla infödda Höganäsborna. Det hade inte heller r å d till det. Folket hade det mycket knappt, men de voro alltid förnöjsamma och glada, även om de inte hade bröd på julafton. Jag har ett minne från en sådan julafton, som jag skall berätta. Vi voro en gång borta hos min farbror och firade julen, och i varje förstuga bodde två familjer. När vi satt och åt vår julmiddag, hörde vi ett förfärligt skrikande. Faster steg upp från bordet och gick in till grannen, varifrån oljudet kom. Mannen låg sjuk sedan två månader tillbaka och förtjänade ingenting, och de hade faktiskt icke en matbit, trots att det var julafton. Men de voro så stolta, att de skämdes för att gå och tigga. Vi

forts.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No. 7458:16.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

Söcken: Höganäs Stad.

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVJulen forts. 3.

kunde inte få in varken gubben eller gumman till min faster. Vi fick bära in mat till gumman och de ville knappast äta. Deras flicka kom emellertid in till oss och åt. På den tiden var det inte frågan om att beäta att klara sig själv. Skamkänslan var mycket stor. Men trots vår skattigdom var allt skurat med sand och vatten. Flickan dog för ett par år sedan och hade då donerat 8.000 kronor till kyrkan. Flickan var Agneta Plackoff, av rysk släkt. Här i Höganäs har nämligen funnits en del ryska krigsfångar/Se särskilt ark/.

-Hur hade man det ordnat med julklappar?

-Julklapparna kastades alltid in.

-Låg de aldrig under gräsen?

-Nej. Man gjorde inte så stor affär av julklappar förr i tiden i Höganäs. En julklapp kunde vara ett märke med en tomte, ett billigt pappersmärke, som ungdom nu inte alls skulle bry sig om, men som vi satte stort värde på. Jag fick t.ex. en jul ett märke med ett skepp på. Den största julklapp som jag fick var ett ritbestick, men då var jag vuxen.

-Gick ni i julottan?

-Alla människor gick förr i julottan, och när man gick till julottan, hade folk allmänt ljus i fönstren. Bolaget bestod ljusen till kyrkan. Folket hade på den tiden ingen rösträtt, och Bolaget bekostade därför både präst och klockare och skola. Arbetaren fick betala 1 procent i skatt av lönen, det var allt. Så länge Bolaget bekostade allt detta hade folket ingenting att säga till om, men så fort de började röra på sig och ville ha litet att säga till om, fick de betala skatt också. Arbetarna fick sedan övertaga skolor och allt som Bolaget haft hand om.

Skriv endast på denna sida!

forts.

ACC. N:R.

M. 7458:17.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xx Söcken x Höganäs Stad.

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVJulen forts.4.

-Förekom utklädningar vid julen?

-Nej.

-Blåstes julen in?

-Ja, Bälagets orkester blåste i kyrkan vid julottan. Dessutom brukade somliga personer skjuta på julafton med puffert, ja, de sköt även på juldagen. För övrigt skulle man inte bära ut julen. Man blev alltid bjuden på någonting, om än aldrig så litet när det var jul.

-Var julkärve åt fåglarna allmän förr?

-Nej, det var inte allmänt att man satte ut dylika.

-Förekom halm på golven?

-Nej.

-Julhögar?

-Nej.

-Hur förhöll man sig juldagen?

-Då skulle man vara i stillhet. Då gick man inte gärna någonstans. jfr Långfredag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458 : 18.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xSöcken: H ö g a n ä s S t a d

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVCarl Moberg.

Carl Moberg slog en gång sönder inte mindre än två fioler på en natt. Det var från honom som ordstävvet "Hade jag inte haft min rygg, hade jag varit i Amerika" emanerade. Men han reste likväl sedermera till Amerika, där han hade släktingar. Han dog därute. Har någon sagt, att Höganäsborna samlade ihop till en fiol, som han fick vi avresan från sin hemort, så är det felaktigt. Befolkningen samlade aldrig ihop till något instrument, utan det förhöll sig på följande vis. Jag var nämligen själv med när det hände. En midsommarafton skulle Moberg som vanligt spela. Uppe vid dansplatsen fanns en sal, i vilken de dansande fick bege sig in när det regnade. Ute fanns jordfasta bänkar, på vilka folket satt när de inte dansade. Moberg var litet på tre kvart, och när de gick in, fick man stötta honom. De som ledde honom ledde honom rakt ^{på} en bänk, så att han slog sönder sin fiol. Han sände emellertid bud hem efter sin Amerikafiol och när den inte kom, gick han själv och hämtade den. När han spelat Hälsingborgsmarschen slog han kullerbyttor, och de andra gjorde så med. Därefter gick han hem med Söderberg och drack gök. På morgonen vid halv sextiden kom Moberg och sa:

-Kors, är du redan uppe?

Han stod just då på järnvägsspåret, trillade och slog sönder sin andra fiol. Då gav Höganäsbolaget honom pengar till en ny. Instrumentet köpte han emellertid själv. Han var endast uppe och lyfte sedlarna.

Moberg var puckelryggig. En brorson var läkare nere i Lund. Vi pojkar brukade retas med Moberg. Vi tog pinnar och stack under klackarna på honom, och när det inte lyckades, stoppade vi ned dem i hans kängor.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7458:19

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nils Arnberg

var döv. Han hade därför mycket svårt för att hålla takten.
Om dagarna arbetade han i gruvan, men han var en byspeleman,
som alla kände till. Det var rätt egendomligt att han kunde
spela, ty han hade bara två fingrar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:20.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

August Roslund.

August Roslund var en speleman, som var rätt glad för sprit. En gång när han spelade vid midsommar, hade någon spjuver tagit Roslunds stråke och dragit den i smör. När Roslund sedan skulle spela, så hörde inte Roslund att fiolen lät falsk. Men när han sedan skulle stämma instrumentet märkte han det. Han tog då sin fiol och gick förargad från platsen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:21

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken x H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Björk

hörde till de gamla Höganäs-originalen. Björk hade varit husar.
Han var inte speleman, men han svor värst i hela Höganäs.
Han reste sedermera till U.S.A., där han blev - kyrkovaktmästare.
Björk stod en gång och ~~samtal~~de med fru Sporrong /Sporrong
var kassör vid Bolaget, förskingrade, emigrerade till U.S.A.
men kom hem igen/, och Björk sade "Min liv och kniv", vilket
föranledde fru Sporrong att säga:
-Nu svärjer ju Björk.
Vartill Björk svarade:
-Det var Satan med!

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

7458:22.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

xSöcken: H ö g a n ä s S t a d .

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVTornerhjelm.

Höganäsbolaget hade årligen bolagsstämma. När stämman var slut, samlades herrarna i disponentens stora trädgård och roade sig med kägelspel och förfriskningar. Ibland kunde det hända, att de vihglade när de gick därifrån. Tornerhjelm från Vrams Funnarstorp brukade därvid förhöra sig hör arbetarna hade det. En gång hade han samtalat med arbetarna om matbristen, och Tornerhjelm sade:

-Ja, jag skall skicka hit en båt med sill.

En av arbetarna bockade och sade:

-Tack, herr hovstalldräng.

Kyrkoherden passade emellertid på och rättade arbetaren med ett:

-Du skall inte säga hovstalldräng, men Tornerhjelm sade:

-Låt du en präka. Han präker bättre än du.

ACC. N:R.

N. 7458: 23.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ryska krigsfångar.

I början av 1800-talet gjorde man i gruvorna ett försök med ryska krigsfångar. Efter freden 1809 mellan Sverige och Ryssland reste de flesta till sitt hemland igen, men en del stannade likväl kvar och bildade familjer. Wasilioff, Plackoff och Gregorioff, alla voro de ryska ättlingar. Den ende nu kvarlevande ättlingen är Redaktör Gregorioff vid Hälsningsborgs Dagblads lokalredaktion här i Höganäs. Mikaloff var också en rysk släkt, som emellertid nu är helt utdöd. Mikaloff gick bl.a. nattvakt här i Höganäs. Här gick en kanal från schakten till sjön, och denna kanal grävdes delvis av ryssarna. Kanalen var öppen ända från kyrkan och till havet, och den var faktiskt mycket förrädisk för gående. Det hände ofta att folk trillade i gyttjan, där feta ålar krälade.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

16. 7458:24.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Söcken~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Oäkta barn.

De som fått oäkta barn fick förr i tiden stå och skämmas
i sakristian i Höganäs kyrka.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

7458:25.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

~~xxxx~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namnet Höganäs.

Några sägner eller förklaringar känner jag inte till.

ACC. N:R. No. 7458:26.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress: _____
~~XXXX~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

Tiggeri i Höganäs.

Befolkningen hade det mycket fattigt. Det hände t.ex. att modern skickade ut barnen för att tigga bröd och mjölk, som modern sedan var tvungen att servera åt inackorderingar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7458: 27.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e Adress: _____

~~Socken~~ H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gruvvarsel.

Det bankade ibland i gruvorna, men det rasade därför inte.
Arbetarna tog likväl de där bankningarna med ett visst allvar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7458:28.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
Söcken: H ö g a n ä s S t a d . Berättat av: Antor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gastar.

När ett fartyg strandade och någon omkom, flöt liken så småningom i land. Liken bars upp genom Gastagutan - bårhuset låg längre österut. Därför kallades gatan för Gastagutan. Gastar var helt enkelt personer som drunknat, men att gastar hängde sig på ryggen har jag inte hört.

ACC. N:R

M. 7458:29

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

x Socken: H ö g a n ä s S t a d .

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1943

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVSpöken.

Jag minns att de gamla talade om spöken. De hade t.ex. sett en likvagn komma körande, men folket som följde efter vagnen hade inga huvuden. En som hette Ljungberg trodde t.ex. fullt och fast på detta.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:30.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

~~xxxxxx~~ Socken: H ö g a n ä s S t a d .

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bäckahästen

talade de gamla om, fast jag inte erinrar mig något just nu.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:31.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~xx~~ ~~xx~~ ~~xx~~ Höganäs Stad. Berättat av: Kantor Lindström
~~Socken~~
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Troll./Vad skrämde man barnen med?

- Förekom inte några sägner om troll?
- Nej. Men man skrämde oss barn med troll.
- Skrämde man barnen med något annat?
- Med sotaren, men inte med gubben i brunnen e.d.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7458:32

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: L u g g u d e Adress:
~~Sooken~~ Hö g a n ä s S t a d . Berättat av: Kantor Lindström
Uppteckningsår: 1941 Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vättar.

Prins Carls schakt omgavs med en viss mystik. Dit vågade vi
in ee gå, därför att där var vättar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7458:33.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad: L u g g u d e

Adress:

x Socken: H ö g a n ä s S t a d .

Berättat av: Kantor Lindström

Uppteckningsår: 1941

Född år 1877 i Höganäs

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVJättar.

-Gick det inga sägner om jättar som kastat sten mot kyrkor?
-En sten i Maarps skog sades vara slängd mot Väsby kyrka
från Kullaberg av en jätte, men att stenen skulle vara kastad
i ett flöteband e.d. har jag aldrig hört.

Skriv endast på denna sida!